

T.B.M.M.
BARİŞ ve DEMOKRASİ PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı: 3198
Tarih: 26.06.2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Mayın ve patlamamış askeri madde bulunan bölgelerin belirlenmesi, söz konusu mayınların temizlenerek yurttaşların güvenliğinin sağlanması, bugüne kadar bu mühimmattan zarar görmüş olan yurttaşlarımıza yönelik yasal hakların tanınması ve bu alanların hizmete açılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

İdris BALUKEN
BDP Grup Başkanvekili
Bingöl Milletvekili

GEREKÇE

Kürt Sorununun demokratik siyaset aracılığı ile eşitlik ve özgürlük temelinde çözümüne ilişkin ortaya çıkan siyasi irade Türkiye’de yıllarca uygulamada bulunan silahlı çözümsüzlük mantığının yarattığı sorunların çözümünü de elzem kılmaktadır. Özellikle Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde yaşanan yoğun çatışmalı sürecin beraberinde birçok sorunu getirdiği bilinmektedir. Söz konusu bölgeler içerisinde bazı yörelerde, farklı uygulamalara gidilmesi var olan tahribatı daha fazla arttırmıştır. Bu noktada güvenlik eksenli politikalar neticesinde bölgede döşenen mayınlar ve patlamamış askeri maddeler ciddi bir sorun ve acil çözüm bekleyen bir konuya tekabül etmektedir. Türkiye halklarının ezici çoğunluğu söz konusu barış sürecini desteklerken aynı zamanda sorunun kaynağı ve çatışma sürecindeki yanlış devlet politikalarının yarattığı sorunların çözümü konusunda da ısrarcıdır. Bu ısrarın temeli ise bölgenin silahsızlandırılması çerçevesinde gelişmektedir.

Bu çatışmalı sürecin ortaya koyduğu en büyük problemlerden biri ise bölgede güvenlik politikalarından dolayı döşenen mayınlar ve patlamamış askeri maddelerin varlığıdır. 2003 yılında Türkiye’nin taraf olarak imzaladığı Ottawa Sözleşmesi’nin gereklilikleri yerine getirilmemiştir. Mühimmatın temizlenmesi gerekirken, sadece Suriye sınırında kısmi bir çalışma yapılmış, Irak ve İran sınırında ve ülke içi kırsal bölgelerde henüz bir çalışma yapılmamıştır.

Türkiye’nin uluslararası kuruluşlara, geçmiş tarihlerde sunduğu raporlara göre mayın döşenen yerleşim birimleri şöyledir. Ardahan, Batman, Diyarbakır, Doğubeyazıt, Gaziantep, Hakkâri, İskenderun, Kağızman, Kars, Mardin, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Tunceli Van, Bitlis ve Bingöl. Yine, 2011’den itibaren Türkiye’de 981 bin 778 adet toprağa döşeli mayın bulunduğunu belirten çalışmalar vardır. Türkiye’de mayın patlaması sonucu son on yılda yirmi yurttaşımız yaşamını yitirirken, 67 yurttaşımız yaralandı. Soru önergemize gelen cevapta; son on yılda en çok patlamanın olduğu il Şırnak oldu. Şırnak’ta, 2002, 2003, 2005, 2006, 2008 ve 2009 yıllarında mayın patlaması meydana geldi. Şırnak’tan sonra ikinci sırada ise Bingöl oldu. İstatistikte illere göre dağılım ise şöyle: Hakkari’de 2002 yılında meydana gelen patlamada 1 kişi yaralandı. Şırnak’ta 2002 yılında 1 ölü 2 yaralı, 2003 yılında 1 ölü 2 yaralı, 2005 yılında 1 yaralı, 2006 yılında 3 yaralı, 2008 yılında 1 ölü 1 yaralı, 2009 yılında 1 ölü 1 yaralı. Van’da ise 2004 yılında 1 ölü, 2006 yılında 1 yaralı, 2011 yılında 1 ölü 5 yaralı. Urfa’da 2004 yılında 1 yaralı, 2007 yılında 1 ölü, 2012 yılında 1 yaralı. Ağrı’da 2005 yılında 1 yaralı, 2006 yılında 3 yaralı, 2009’da 2 yaralı, 2012’de 1 ölü 1 yaralı. İzmir’de 2006 yılında

1 yaralı. Siirt'te 2006 yılında 1 ölü 2 yaralı, 2007 yılında ise 1 yaralı. Bingöl'de 2003 yılında 4 ölü 5 yaralı, 2006 yılında 3 yaralı, 2008 yılında 2 yaralı, 2010 yılında 1 yaralı, 2012 yılında ise 2 ölü 3 yaralı. Edirne'de 2008 yılında 1 yaralı. Bitlis'te 2008 yılında 4 yaralı. Maraş'ta 2009 yılında 2 ölü 3 yaralı. Ardahan'da 2010 yılında 1 yaralı. Kars'ta 2006 yılında 1 yaralı, 2011 yılında 1 yaralı. Mardin'de 2011 yılında 1 yaralı. Diyarbakır'da 2007 1 ölü 1 yaralı, 2011 yılında 4 yaralı. Antep'te 2010 yılında 4 yaralı. Iğdır'da 2008 yılında 1 yaralı. Erzurum'da 2009 yılında 1 yaralı. Çanakkale'de 2007 yılında 1 yaralı. Sakarya'da 2006 yılında 1 ölü 2 yaralı oldu. 2002-2012 yılları arasında 6 can kaybı ile en çok yaşamını yitirenlerin olduğu il ise Bingöl oldu.

Türkiye'nin sınır bölgeleri ve kırsal bölgelerinde bulunan söz konusu mayınlı bölgelerin belirlenmesi, mayınların temizlenmesi hususunda atılması gereken gerekli adımların açığa çıkarılması, bu konuda bütünlüklü bir program ortaya konulması, yurttaşlarımızın yaşama ihtimali olan tehlikelerin bertaraf edilmesi, bugüne kadar söz konusu durumdan zarar gören yurttaşlara yasal haklar tanınması ve bu yolla barış sürecine katkı sağlanması amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasını talep ediyoruz.

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI**

Sayı: 405

30.06.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

BDP Grubu adına verilen tüm Meclis Araştırma Önergelerini üstleniyoruz.
Gereğini arz ederim.

İdris BALUKEN
Bingöl Milletvekili
HDP Grup Başkanvekili

EGEMENLİK KAYITSIZ ŞARTSIZ MİLLETİNDİR